

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Specialpedagogik som tvärvetenskap 1

Special Education in an Interdisciplinary Perspective

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ001M
Gäller från:	HT 2010
Fastställd:	2010-07-07
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Kursen ges inom ramen för masterprogrammet i specialpedagogik, 120 hp, huvudområde är specialpedagogik.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd 2010-07-07 av prefekten på delegation av institutionsstyrelsen.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H10.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid specialpedagogiska institutionen den 2020-05-26.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng eller annan motsvarande examen eller utbildning som bedöms som relevant. Språkrav: Svenska B och Engelska A.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Specialpedagogik som tvärvetenskap 1	15

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en kompetens när det gäller att identifiera och problematisera betingelserna för samspelet mellan individ och miljö. Detta syfte motiveras av att studenten ska utveckla kunskaper om pedagogiska verksamheter för barn, ungdomar och vuxna i behov av särskilt stöd.

I kursen integreras vetenskapsteori och metod samt fältstudier.

Kursen innehåller:

- olika teoretiska traditioner inom det specialpedagogiska forskningsfältet,
- specialpedagogikens funktion och verksamheter, både ur ett nutida och ett historiskt perspektiv,
- funktionshinder, utbildningspolitik och pedagogisk verksamhet,
- makt, normer och diskriminering i relation till aspekter som funktionsnedsättning, social utsatthet m.m.,
- samhällsuppdraget: nationella och internationella styrdokument av relevans för specialpedagogiskt verksamhetsområde.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- översiktligt beskriva specialpedagogik som vetenskapligt kunskapsområde,
- ur ett nutida och historiskt perspektiv analysera och kritiskt granska innehållet i samhällsuppdraget i relation till specialpedagogisk verksamhet,
- urskilja problem och frågor av specialpedagogisk relevans på individ-, grupp-, organisations- och samhällsnivå utifrån vald litteratur,
- identifiera och problematisera specialpedagogikens funktion och relationen mellan specialpedagogik som vetenskapligt kunskapsområde och olika specialpedagogiska verksamhetsområden.

Undervisning

Undervisningen organiseras genom föreläsningar, litteraturseminarier, fältstudier samt skriftliga grupp- och individuella arbeten.

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens arbetssätt. En utvärdering sker i slutet av kursen.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examinationsuppgift.

Betygsättning på kursen sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hel kurs krävs lägst betyget E på den individuella examinationen och betyget G på gruppexamination samt fullgjorda och godkända fältstudier. För gruppexaminationer ges endast betyget G (godkänt) eller U (underkänt).

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examiner, har rätt att begära att en annan examiner utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

Om kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att under en tvåårsperiod, vid ordinarie examinationstillfällen, examineras enligt denna kursplan.

Kurslitteratur

Ahlberg, A. (2009). *Specialpedagogik - en mångfacetterad utmaning*. Studentlitteratur: Lund. (Valda delar ca 150 s).

Allan, J. (2003). *Inclusion, Participation and Democracy: What is the purpose?* (Kap 1 & 11, 35 s).

Assarson, I. (2009). *Utmaningar i en skola för alla - några filosofiska trådar*. Stockholm: Liber. (Del I, ca 100 s).

Barron, K. (Red.) (2004). *Genus och funktionshinder*. Lund: Studentlitteratur. (Kap 1, 2, 3 & 5, ca 140 s).

Forsberg, E., & Wallin, E. (2006). *Skolans kontrollregim - ett kontraproduktivt system för styrning? En antologi*. Stockholm: HLS förlag. (Valda delar ca 100 s).

Gustafsson, J. E., & Myrberg, E. (2002). *Ekonomiska resursers betydelse för pedagogiska resultat*. Skolverket. (Kap. 4, 29 s).

Heimdahl Mattson, E. (2001). Inclusive Strategies and Bureaucratic Organisations in Integrated and Segregated School Systems. *Scandinavian Journal of Disability Research*. 3. 1, 31-55. (24 s).

Helldin, R. (2007). Klass, kultur och inkludering. En pedagogisk brännpunkt för framtidens specialpedagogiska forskning. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 12 (2), (s 119-134).

Helldin, R., & Sahlin, B. (Red.) (2010). *Etik i specialpedagogisk verksamhet: En fråga om perspektiv*. Lund: Studentlitteratur. (Kap 1, 2 & 6, ca 60 s).

Nilholm, C., & Björck-Åkesson E. (Red.) (2007). *Reflektioner kring specialpedagogik: sex professorer om forskningsområdet och forskningsfronterna*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (114 s).

Skidmore, D. (2004). *Inclusion: The dynamic of school development*. Open University Press. (140 s).

Skrtic, T. M. (2005). A Political Economy of Learning Disabilities. *Learning Disability Quarterly*. 28. 149-155. (6 s).

Social Rapport 2006: Utsatthet bland barn och unga. (Kap 7 ca 54 s).

Tetler, S. (2004). Den rummelige skole: Om paradokser, dilemmaer og udfordringer. I J. Andersen (Red.), *Den rummelige skole: Et fælles ansvar*. Vejle: Kroghs Forlag. (7 s).

Westling Allodi, M. (2007). Equal Opportunities in Educational Systems: The case of Sweden. *European Journal of Education*, 42 (1), (s 133-146).

Utöver detta läses ca 300 sid metodlitteratur från valbar metodlista samt två aktuella avhandlingar (ca 400 sidor) som väljs i samråd med kursansvarig lärare. Dessutom tillkommer ca 300 sidor litteratur i form av artiklar och valfria rapporter.

Arbetsmaterial

International classification of Functioning, Disability and Health (ICF). (2001). Geneva: WHO.

Paulsson, K., & Stenberg, L. (2009). *Särskild, särskild eller avskild? Om skolsituationen för elever med rörelsehinder*.
<http://www.ungarbu-are.se>

Paulsson, K., Magnusson, B., Stenberg, L., & Ghormi, K. (2010). *Visst har jag rätt att.. En handbok om rättigheter i skolan för elever med funktionsnedsättning*.
<http://www.ungarbu-are.se>

Salamanca deklARATIONEN. Svenska Uneskorådets skriftserie nr 1/2001. (50 s).

Skolverket (2005). *Handikapp i skolan. Det offentliga skolväsendets möte med funktionshinder från folkskolan till nutid. Rapport 270*. Stockholm: Fritzes. (www.skolverket.se)

Stenhammar, A-M. (2010). *Lyssna på mig! Barn & ungdomar med funktionsnedsättningar vill vara delaktiga i möten med samhällets stödsystem: En systematisk kunskapsöversikt*. Högskolan i Halmstad: Sektionen för hälsa och samhälle.

Dessutom tillkommer olika nationella och internationella styrdokument av relevans för kursen.

Valbar metodlitteratur om ca 300 sidor

Alvesson, M., & Skoldberg, M. (2008). *Tolkning och reflektion: Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur. (597 s).

Bryman, A. (2006). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber. (200 s).

Eliasson, A. (2010). *Kvantitativ metod från början*. Lund: Studentlitteratur. (175 s).

Eliasson, R. (1995). *Forskningsetik och perspektivval*. 2., [omarb. och utvidgade] uppl. Lund: Studentlitteratur. (204 s).

Fejes, A., & Thornberg, R. (2009). *Handbok i kvalitativ analys*. Stockholm: Liber. (240 s).

Grimen, H., & Gilje, N. (2007). *Samhällsvetenskapernas förutsättningar*. 3. Uppl. Göteborg: Daidalos. (336 s).

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur. (370 s).

Sjöberg, K. (Red.). (1999). *Mer än kalla fakta: Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. (205 s).